

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltning

Till: Vård och omsorgsnämnden

Datum: 2023-03-06

Diarienummer: VON 2022/0062

Svar på Medborgarförslag nr 21/2022 - Inrätta en insatsgrupp inom Österåkers kommun när kommunens boendeplaceringar misslyckas enligt LSS § 9

Sammanfattning

I medborgarförslag nr. 21/2022, väckt i Kommunfullmäktige den 17 oktober 2022 föreslås det att Österåkers kommun ska inrätta en insatsgrupp när kommunens boendeplaceringar misslyckas. Förslagsställaren menar att en sådan grupp måste upprättas då kommunen inte tar sitt ansvar för omvårdnad av placeringar enligt 9 § 9 LSS. Förslagsställaren menar att anhöriga till de placerade personerna måste på grund av detta ta över ansvaret för omvårdnad utan ersättning och driva domstolshandlingar.

Beslutsförslag

Vård-och omsorgsnämnd föreslår Kommunstyrelsen besluta

Medborgarförslaget nr. 21/2022 anses vara besvarat med hänvisning till att kommunen har lagstadgade skyldigheter vid verkställande av insatser enligt 9 § 9 LSS. Vidare har kommunen rutiner som avser internkontroll samt kravspecifikation avseende förfrågningsunderlag för upphandling av bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 LSS som säkerställer kvalitén.

Bakgrund

Ansvar för kvalitet och trygghet inom bostad med särskild service för vuxna enligt LSS styrs av följande lagar, föreskrifter och kommunens styrande dokument:

- Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- 25 § LSS, Inspektionen för vård och omsorg (IVO) utövar tillsyn över all verksamhet som bedrivs enligt denna lag. *Lag (2012:940)*.

Tjänsteutlåtande

- SOSFS 2002:9 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS
- SOSFS 2011:9 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematisk kvalitetsarbete
- Österåkers kommun ramavtal ref 2020-48, LSS 9 § 9 LSS bostad med särskild service för vuxna.
- Österåkers kommun Verksamhetsplan 2023-25, budget 2023

Kommunen har det yttersta ansvaret att erbjuda verksamheter som tillgodoser behovet av stöd för personer med funktionsnedsättning. Boenden som erbjuds till brukare ska svara för behovet som brukare har.

Skulle kommunen inte kunna verkställa beslutet inom tre månader rapporteras det enligt 28 f § LSS till IVO. För att försäkra kvalitet och god omsorg inom bostad enligt 9 § 9 LSS ska utförare följa de krav som anges. Utföraren följer lagar, allmänna råd och föreskrifter kopplat till uppdraget. När kommunen har anvisat ett boende överförs ansvaret till boendet.

Boenden ska vara anmälda som verksamhet till Inspektion för vård och omsorg (IVO). I SOSFS 2002:9 framkommer de krav som ställs på utföraren, kvalitén på omvårdnaden och utformningen av boenden. Denna föreskrift är styrande för de boenden som kommunen anlitar. Kvalitetsarbete på boenden enligt LSS styrs av SOSFS 2011:9.

Utföraren ansvarar för att insatsen dokumenteras i individuella genomförandeplaner som uppdateras och utvärderas. Kommunen följer bestämmelser enligt 23-24 § LSS om tillstånd och anmälningsplikt. I denna bestämmelse framkommer att det är endast verksamheter som omfattas av tillstånd som kan bedriva boenden enligt 9 § 9 LSS.

Skulle det uppstå avvikelser på ett boende följer kommunen anmälningsplikten enligt 23 g § - 24 f § LSS och rapporterar samt anmäler missförhållanden eller påtagliga risker för missförhållanden till IVO. Varje anmälan om allvarlig missförhållande anmäls till vård- och omsorgsnämnden.

I Verksamhetsplan och budget 2023 finns det beskrivet hur Vård- och omsorgsnämnden ska uppfylla kommunen sju inriktningsmål där kvalitet och trygghet är viktiga delar inom omsorg. Vård- och omsorgsnämnden följer kvalitén på bostad enligt 9 § 9 LSS genom kravspecifikation i upphandlingar avseende ramavtal, rutiner för klagomålshantering och systematisk uppföljning av placeringar både på individnivå och utifrån avtal. Från kravspecifikation avseende bostad enligt 9 § 9 LSS framkommer vilka förväntningar och krav finns. Det framkommer hur boenden ska ledas av föreståndare som är godkända av IVO, att personalen ska få utbildning för sitt uppdrag för att

Tjänsteutlåtande

kunna ge bra omvårdnad samt hur missförhållanden ska rapporteras vidare. Det framkommer också hur dokumentation ska föras gällande verkställigheter för brukare löpande och att dokumentationen ska vara tillgänglig för brukare och deras företrädare även i form av genomförandeplaner.

Genom att boenden enligt 9 § 9 LSS följer de ovannämnda kvalitetskraven som ställs utifrån avtal och beställningar på utförarna av Österåkers kommun säkerställs att brukare får det stöd och omsorg de är i behov av i enlighet med deras beslut om insats.

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningens slutsats är att avtalskrav på utförarna, rutiner kring kvalitetskontroll, lagreglering och föreskrifter av bostad enligt 9 § 9 LSS som finns är tillräckliga för att säkerställa kvalitén i bostäder enligt 9 § 9 LSS. Detta även när det uppstår utmaningar i utförandet av insatser och när brister uppmärksammas i omsorgen. Förvaltningen anser att kvalitén boenden enligt 9 § 9 LSS säkerställs genom ovanstående beskrivna åtgärder. Behov av insatsgrupp föreligger inte.

Bilaga

Medborgarförslag nr 21/2022 - Inrätta en insatsgrupp inom Österåkers kommun när kommunens boendeplaceringar misslyckas enligt LSS § 9 D.nr KS 2022/0217.

Susanna Kiesel
Socialdirektör

Åsa Lundgren
Enhetschef Förvaltningsstöd

Katja Heljasvaara
Sakkunnig LSS/IFO

Expedieras
Förslagsställaren
Kommunstyrelsen

Digitala Signaturer